

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2153	Τοῦ Μεγάλου Φωτίου Τρίτη 5 Φεβρουαρίου 2019 ἑσπέρας	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

Προικισμένος ὀρθόδοξος ποιμενάρχης Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο του

Ἐορτάζει, ἀγαπητοί μου, ἓνα ἀστέρι πρώτου μεγέθους, ποὺ καταλάμπει τὴν Ὁρθοδοξία. Εἶνε ὁ **ἱερός Φώτιος**, γιὰ τὸν ὁποῖο θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ πῶ μερικὲς λέξεις.

Γυρίζουμε πίσω, στὸ Βυζάντιο τὸν 9ο αἰῶνα. Σ' ἓνα ἀρχοντικὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως γεννήθηκε τότε ἓνα ἀγοράκι. Τὸ ὠνόμασαν **Φώτιο**, **ὄνομα** ποὺ θ' ἀνταποκρινόταν πλήρως στὸ μέλλον του, κατὰ τὸν λόγο τοῦ Κυρίου «*Ἵμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου*» (Ματθ. 5,14). Ἡ **καταγωγή** του ἦταν εὐγενική. Οἱ γονεῖς του ὅμως, ὁ Σέργιος καὶ ἡ Εἰρήνη, ἐνῶ ἦταν ἀξιωματοῦχοι, τελείωσαν τὴ ζωὴ τους μαρτυρικά· διώχθηκαν καὶ θανατώθηκαν ἐπειδὴ τιμοῦσαν τὶς ἅγιες εἰκόνες· ἦταν ἡ ἐποχὴ τῆς εἰκονομαχίας. Ὁ μικρὸς ἔμεινε ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα καὶ μητέρα σὲ ἡλικία 5 ἐτῶν. Μεγάλο πρᾶγμα ἢ οἰκογένεια· «*εἰ ἢ ρίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι*», λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Ρωμ. 11,16)· μάρτυρες οἱ γονεῖς, ὁμολογητὴς ὁ υἱός. Ὅταν ἦταν 15 ἐτῶν ἀξιώθηκε νὰ δῆ τὸν θρίαμβο τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν παῦσι τοῦ διωγμοῦ τῶν ἱερῶν εἰκόνων καὶ συνέψαλε μὲ ὅλους «*Τὴν ἀχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, ἀγαθέ...*». Ὅταν ἦταν νέος βρέθηκε στὴν κηδεῖα τῆς βασιλίσης ἁγίας Θεοδώρας, ἡ ὁποία πολὺ συνετέλεσε στὴν ἀναστήλωσι τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ἀπὸ μικρὸς ἄκουσε ὅλους τοὺς ἀγῶνες τῶν προγόνων κατὰ τῶν αἰρέσεων.

Ὁ Φώτιος, σφραγισμένος ἀπὸ τὴν δωρεὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος μὲ ἔκτακτα φυσικὰ καὶ πνευματικὰ χαρίσματα, ἦταν ἓνα **παιδί θαῦμα**. Τέτοια σπάνια παιδιὰ ἀξίζει νὰ τὰ προσέχη πάντοτε ἢ πατρίδα· ἀποτελοῦν ἐθνικὸ κεφάλαιο. Ἄν μὲ ρωτήσετε π.χ. ποιὸς ἦταν ὁ μεγαλύτερος θεολόγος τοῦ 20οῦ αἰῶνος, θ' ἀπαντήσω ἀδιστακτικῶς· ὁ **Χρηστος Ἀνδρουτσος**, φτωχὸ παιδί ἀπὸ τὴν Κίο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ποὺ ἀναδείχθηκε χάρις στὴ φροντίδα ἐνὸς καλοῦ ἐπισκόπου. Παιδί θαῦμα λοιπὸν ὁ νεαρὸς Φώτιος, σπούδα-

σε ὅλες τὶς ἐπιστῆμες τῆς ἐποχῆς του καὶ σὲ ἡλικία 20 ἐτῶν δίδασκε ὡς καθηγητὴς στὴ Μαγναύρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, στὸ μοναδικὸ πανεπιστήμιο τοῦ κόσμου τότε.

Ἐνας μικρὸς Ἀριστοτέλης στὴ διάνοια καὶ στὴ γνῶσι ὁ Φώτιος, ἀνέβηκε καὶ **στὰ ὑψηλότερα ἀξιώματα τῆς πολιτείας**· ἔγινε πρωτοσπαθῆριος στὴ φρουρὰ τοῦ αὐτοκράτορος, πρωτοασκηρῆτις, δηλαδὴ γενικὸς γραμματέας τοῦ κράτους, καὶ μέλος τῆς συγκλήτου.

Ξαφνικὰ ὅμως, καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐπιδιώξη ἀλλὰ μὲ τὴ βία, ἀπὸ λαϊκὸς βρέθηκε **πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως!** Μέσα σὲ 6 μέρες πέρασε ὅλα τὰ στάδια· τὴν 1η μέρα ἔγινε μοναχός, τὴν 2η ἀναγνώστης, τὴν 3η ὑποδιάκονος, τὴν 4η διάκονος, τὴν 5η πρεσβύτερος, καὶ τὴν 6η, ποὺ ἦταν καὶ ἡ μεγάλη ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 858 μ.Χ., χειροτονήθηκε ἐπίσκοπος.

Πῶς ἔγινε αὐτό; «*Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ*» (Ἰω. 3,8). Τὶς μέρες ἐκεῖνες ἔπεσε ἀπὸ τὸ θρόνο ὁ καλὸς πατριάρχης Ἰγνατίος. Εἶτε ἀδίκως εἶτε δικαίως ὁ πατριαρχικὸς θρόνος κενώθηκε καὶ ἔπρεπε νὰ πληρωθῆ, ἢ θέσις δὲν μποροῦσε νὰ μείνη κενή. Ὁ Φώτιος δὲν εἶχε καμμιά ἰδέα νὰ γίνῃ κληρικός, πολὺ δὲ περισσότερο πατριάρχης. Ὅταν τοῦ τὸ εἶπαν ἄρχισε νὰ κλαίῃ σὰν μικρὸ παιδί. Τὸν ψήφισαν ὅμως ὅλοι καί, γιὰ νὰ μὴν τοὺς ξεφύγῃ, ὁ αὐτοκράτορας ἔβαλε ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ φρουρά· ἦταν πλέον σὰν αἰχμάλωτος. Κληρὸς καὶ λαός, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἄντρες καὶ γυναῖκες, κι αὐτοὶ ἀκόμα οἱ φίλοι τοῦ Ἰγνατίου, προτιμοῦσαν αὐτόν. Ἔτσι ἀνέβηκε στὸν πατριαρχικὸ θρόνο.

Τὰ λέμε αὐτά, γιὰτὶ στὶς μεγάλες μάχες ποὺ ἔδωσε κατόπιν ἐναντίον τοῦ παπισμοῦ, οἱ ἐχθροὶ του, μὴ ἔχοντας τίποτε ἄλλο νὰ ποῦν, πετοῦσαν ἐναντίον του τὴν κατηγορία «**Ἄντικανονικός!**»! Αὐτὴ τὴ λέξι, ποὺ τὴν εἶχαν ἀκούσει παλαιότερα καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καὶ ὁ

Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, τὴ φώναζαν τώρα καὶ ἐναντίον τοῦ Φωτίου, διότι κατέλαβε θρόνον ἐνῶ ζοῦσε ὁ ἐπίσκοπος Ἰγνάτιος. Ὁ Φώτιος ὁμως οὔτε ἤθελε οὔτε ἐπιδίωξε οὔτε συνήργησε στὸ νὰ πέση ὁ Ἰγνάτιος· ἀγνοοῦσε τελείως τὴν σκευωρία ἐναντίον τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου. Καὶ στὸ τέλος εἶχε μαζί του καλὲς σχέσεις, πέθαναν συμφιλιωμένοι· σήμερα εἶνε καὶ οἱ δύο στὸ ἀγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας.

Κατέλαβε λοιπὸν τὸ θρόνο κανονικά. Ἀρνήθηκε τὴν κοσμικὴ δόξα, **τὰ θυσίασε ὅλα** καὶ φόρεσε τὸ τιμημένο ῥάσο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ποὺ μιὰ κλωστή του ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ χλαμύδες καὶ πορφύρες βασιλικές.

Νὰ διηγηθοῦμε τὸν βίο του, πῶς περνοῦσε τὶς μέρες καὶ τὶς νύχτες, τοὺς ἀγῶνες ποὺ διεξήγαγε; Μὲ ἓνα λόγο, **φάνηκε ἀντάξιος τῆς ἱερᾶς Παραδόσεως**, τῶν πατέρων ποὺ διαδέχθηκε, τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ Γρηγορίου, τοῦ Ταρρασίου καὶ ἄλλων ἀνδρῶν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ποιό ἦταν τὸ ἔργο τοῦ ἁγίου Φωτίου; Θ' ἀναφέρω μὲ συντομία 3 - 4 σημεῖα.

✓ Πρῶτον ὑποστήριξε τὰ **γράμματα**. Ὁχι «τὰ ἄθεα γράμματα» ἀλλὰ τὰ ἱερὰ γράμματα, τοῦ Θεοῦ τὰ γράμματα. Ὁ Παπουλάκος, ἓνας νεώτερος διδάσκαλος τοῦ εὐαγγελίου –ποὺ πρέπει ν' ἀνακηρυχθῆ ἅγιος–, προφήτεψε ὅτι «τὰ ἄθεα γράμματα θὰ καταστρέψουν τὸν κόσμον». Ἀντιθέτως, γιὰ τὰ χριστιανικὰ γράμματα, ποὺ ὑποστήριξε ὁ ἅγιος Φώτιος, ἓνας ἄλλος διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ἔλεγε ὅτι «ὅταν ἀνοίγη ἓνα σχολεῖο, κλείνει μιὰ φυλακὴ». Ἐγραψε σοφὰ ἔργα ὁ ἱερὸς Φώτιος. Χειρόγραφο κάποιου συγγραμμάτων του βρέθηκε ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, τὴν δεκαετία τοῦ '50, στὴν ἱερὰ μονὴ Ζάβορδας κοντὰ στὸν Ἀλιάκμονα ποταμὸ.

✓ Ὑποστήριξε ἀκόμα τὸ **κήρυγμα** τοῦ εὐαγγελίου. Μὲ δική του μέριμνα ὁ θεῖος λόγος ἀκουγόταν σὲ ὅλους τοὺς ναοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἦταν δὲ καὶ ὁ ἴδιος ἔξοχος ρήτορας. Ἐξεφώνησε πλῆθος ὁμιλίες, ἐκ τῶν ὁποίων σώζονται 80, ποὺ διακρίνονται ὄχι μόνο γιὰ τὰ ὑψηλὰ νοήματά τους, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν καλλιέργεια τοῦ λόγου.

✓ Τί ἄλλο ἔκανε. Καταπολέμησε τὶς **αἱρέσεις**. Πρῶτα - πρῶτα τὰ λείψανα τῆς **εἰκονομαχίας**, ποὺ ὁ σάλος τῆς δὲν εἶχε τελείως σβῆσει. Καταπολέμησε ἀκόμη τὴν παλαιὰ αἵρεσι τῶν **μανιχαίων**, ποὺ ἀπέρριπτε τὸ δόγμα τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ στὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κυρίως ὁμως ἀγωνίστηκε ἐναντίον τοῦ **παπισμοῦ**, ποὺ ἐπὶ τῶν

ἡμερῶν του ἀπειλοῦσε τὴν ὀρθόδοξη Ἀνατολὴ καὶ ἔδειχνε πλέον ὅτι ἐκτρέπεται καὶ βαδίζει ὁδὸν πλάνης καὶ ἀπωλείας. Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἀξίζει νὰ ἐπανέλθουμε.

✓ Τέλος ὁ ἅγιος Φώτιος ὑποστήριξε θερμὰ τὴν **ἱεραποστολή**. Τὰ χρόνια ἐκεῖνα οἱ λαοὶ τῶν Βαλκανίων δὲν εἶχαν ἰδέα γιὰ τὸν ἀληθινὸ Θεό, ἀλλ' οὔτε παιδεῖα καὶ γράμματα γνώριζαν· ζοῦσαν μιὰ ζωὴ ὑποβαθμισμένη. Σέρβοι, Ἀλβανοί, Βούλγαροι, Ῥουμᾶνοι, Μολδαβοί, Ῥῶσοι ἦταν στὸ σκοτάδι. Ὁ ἱερὸς Φώτιος εἶπε «*Δεῦτε λάβετε Φῶς!*» καὶ ἀνέπτυξε μεγάλη δραστηριότητα, μέχρι Σόφια καὶ Φιλιππούπολι, κυρίως διὰ τῶν δύο ἐκλεκτῶν μαθητῶν –ἴσως καὶ συγγενῶν του, ὅπως λέει κάποιος δικός μας καθηγητής–, τῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου. Ὁ Κύριλλος ἐπινόησε γιὰ τοὺς λαοὺς αὐτοὺς τὸ ἀλφάβητο, στὸ ὁποῖο γράφουν μέχρι σήμερα καὶ τὸ ὁποῖο ἐξ αὐτοῦ ὀνομάζεται **κυριλλικό**.

Τὸ **Βυζάντιο**, ἀγαπητοί μου, ὑπῆρξε ὁ ἀνάδοχος ποὺ βάπτισε τὰ ἔθνη αὐτά. Ἡ πρωτοβουλία τῆς ἐκχριστιανίσεως τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν αὐτῶν λαῶν ἀνήκει στὸν ἱερὸ Φώτιο, συνέβαλε ὁμως καὶ τὸ χριστιανικὸ κράτος.

Τὸ Βυζάντιο ἔχει κι αὐτὸ στὴν ἱστορία του κηλίδες (ἐγκλήματα, ἐκτυφλώσεις, δολοφονίες)· εἶνε ὅπως ὁ ἥλιος. Χωρὶς ὁμως νὰ παραγνωρίζω τὶς κηλίδες, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι σκόρπισε στὸν κόσμον φῶς. Ἦταν **κράτος ἱεραποστολικό**, ἰδεῶδες του εἶχε νὰ διαδώσῃ τὴν ὀρθόδοξο πίστι. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὸ εὐλόγησε καὶ βάσταξε χίλια χρόνια. Καὶ ἂν ἔπεσε, μία αἰτία εἶνε ὁ πάπας, ποὺ τὸ ἐξασθένησε μὲ τὶς σατανικὲς σταυροφορίες. Ἄκουσε τὸ «*Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα...*», ποὺ εἶπε ὁ Χριστὸς (Μάρκ. 16,15), καὶ τὸ ἔθεσε στόχο.

Τώρα ὁ στόχος ἄλλαξε. Ὁχι ἱεραποστολὴ ἀλλὰ πλουτισμός, ὄχι πνεῦμα ἀλλὰ χρῆμα. Ἐρωτῶ τοὺς ἐπισήμους, τοὺς κυβερνῶντας· Ποιὸ εἶνε τὸ ἰδεῶδες σας; Καὶ ἀπαντοῦν ὅλοι: Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσι, ἐκεῖ ἡ σωτηρία μας. Ἀλλὰ προφητεῦω· Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονο· ἡ ἔνταξι στὴν Ε.Ο.Κ. θὰ εἶνε ὁ τάφος τῆς Ἑλλάδος! Τώρα τὸ κράτος μας δὲν δίνει πεντάρα γιὰ τὴν ἱεραποστολή· δὲν εἶνε κράτος ἱεραποστολικό. Τί εἶνε; Τολμῶ νὰ τὸ πῶ· **εἶνε μασονικό**. Οἱ σκοτεινὲς δυνάμεις τὸ ἔχουν βραχυκυκλώσει· εἶνε σὰν ἀετὸς κλεισμένος σὲ κλουβὶ ποὺ δὲν μπορεῖ ν' ἀπλώσῃ τὶς φτεροῦγες του.

Ἡ μνήμη τοῦ ἱεροῦ Φωτίου μᾶς ὑπενθυμίζει· «*Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάση τῇ κτίσει*» (Μάρκ. 16,15).

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**